

Vážené dámy a páni, vážení prítomní,

Výskumný ústav potravinársky v Bratislave bol jedným z odborných garantov celoslovenskej súťaže Hovorme o jedle, a preto sme sa spolu s Ing. Giertlovou podieľali aj na práci odbornej komisie, ktorá mala neľahkú úlohu vyhodnotiť všetky príspevky a určiť víťazov.

Musím povedať, že sme boli ohromení veľkým ohlasom, ktorý vyhlásenie tejto súťaže vyvolalo, a tiež množstvom a najmä kvalitou zaslaných súťažných príspevkov. Bolo ich vyše 900, a tak to bola ozaj neľahká úloha vybrať najlepšie z nich. Chcem ubezpečiť, že každý zaslaný príspevok bol starostlivo vyhodnotený najmenej tromi až piatimi členmi komisie a výber naozaj nebol ľahký. O to viac blahoželám víťazom, ale v tomto prípade aj všetkým zúčastneným školám a kolektívom, ktorí nám poslali naozaj zaujímavé a podnetné príspevky. Veľký obdiv patrí za odvahu, chuť, nápady, kreativitu a vynaložené úsilie najmä učiteľom a riaditeľom škôl, žiakom a študentom, ktorí sa aktívne zapojili, ale v mnohých prípadoch aj rodičom a ďalším zamestnancom škôl napr. zo školských jedální a školských klubov, ktorí neváhali venovať svoj čas a nadšenie pre zorganizovanie mnohých zaujímavých podujatí.

Ak v tom októbrovom týždni, keď sa hovorilo o jedle, rozvoniaval v školách vlastnoručne čerstvo upečený chlieb, ak sa vymýšľali nové druhy zdravých nátierok a koláčov, ak sme zisťovali, čo obsahuje desiata našich detí, ak jabĺčko nahradilo sladkú tyčinku, ak sa deti dozvedeli, že nie je sladkosť ako sladkosť, ak na uhasenie smädu stačila čistá voda, ak sme hľadali informácie na obaloch a učili sme sa sami sa zorientovať v zásadách správnej výživy, ak sme si uvedomili, ako dobre sa máme, keď pokladáme za samozrejmé to, čo je pre mnohých v chudobných krajinách luxusom, ak sa hýbeme, teda sme, ak sa naozaj „hovorilo o jedle“, tak to nech je pre nás najväčším zadosťučinením.

Našou úlohou ako vedcov a výskumníkov, ktorí sa venujeme vede o potravinách, je objavovať nové poznatky o potravinách, o benefitoch, prínosoch správnej výživy, ale aj o rizikách, ktoré môžu potraviny priniesť, a hľadať súvislosti medzi jednotlivými článkami potravinového reťazca od farmy až na stôl, ba až k civilizačným chorobám, ktoré nás trápia. A v neposlednom rade je našou úlohou sprostredkovať tieto poznatky dostupnou formou tak, aby sa spotrebiteľ nestratil v množstve informácií rôzneho druhu.

Z vlastných skúseností ako matka štyroch detí, ale aj ako výskumníčka, môžem povedať, že sa oplatí venovať energiu do mladej generácie práve v období, keď si vytvára svoj vlastný životný štýl. Je úžasné pozorovať, ako semienko záujmu zasiate napr. formou interaktívnych prednášok na školách, ktoré robíme, alebo formou interaktívnych programov či príručiek, ktoré vytvárame, alebo umožnením návštevy pracoviska či rôznych foriem odborných aktivít ako je stredoškolská odborná činnosť alebo odborné praxe, ako toto semienko vzrastá do trvalého záujmu o výživu, o to, čo sú zdravé potraviny a čo za tým všetko stojí. A musím povedať, že je veľmi cenné nielen postaviť deti pred hotovú vec, ale nechať ich objavovať, nechať ich tvoriť, učiť sa od nich a čerpať z ich nadšenia a tvorivosti. A možno z niekoho vyrastie taký úspešný vedec, ako jedna z mojich spolupracovníčok v tíme, ktorá si dnes prevezme cenu Ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov za rok 2013.

Verím, že aj táto súťaž prispela k tomu, že o jedle nielen hovoríme, ale že aj vieme, čo jeme a ako s jedlom hospodárime.

Ešte raz veľká vďaka všetkým zúčastneným deťom aj učiteľom, veľká vďaka organizátorom, najmä p. Mgr. Belovej za jej entuziazmus a vytrvalosť, ako aj všetkým, ktorí tento projekt podporili.

Dňa: 14.11.2013

Hotel Carlton, Bratislava

Zuzana Ciesarová, Výskumný ústav potravinársky